

De riskerar dödsstraff

Den 11 oktober skulle den västsahariske människorättsaktivisten Brahim Dahane ha talat på Palmedagarna i Stockholm. Han kom inte. Tre dagar tidigare greps han och sex andra västsaharier nämligen av marockansk säkerhetstjänst på Casablancas flygplats. De hade just återvänt från en resa till de västsahariska flyktinglägren i Algeriet.

För denna resa är nu de sju representanterna för olika människorättsorganisationer åtalade för "samarbete med fienden" och "hot mot nationens yttre säkerhet". De kommer att ställas inför en militärdomstol. Enligt den spanska tidningen El País är detta första gången på 20 år som civila personer ställs inför en militärdomstol i Marocko. De kan riskera dödsstraff för högförräderi.

De sju västsaharierna, sex män och en kvinna, hade under nio dagar besökt de västsahariska flyktinglägren och Alger. Det är första gången som ett sådant besök har gjorts av västsaharier med tillgång till pass i ockuperat område. Besöket har kritiserats häftigt i marockansk statskontrollerad press.

De övriga sex människorättsaktivisterna är Ali Salem Tamek, ordförande i CODESA (Collective of Saharawi Human Rights Defenders), Ahmed Nasiri, ordförande i AMDH (Moroccan Association of Human Rights) i Smara, Dagja Lachgar, styrelseledamot i AMDH i El Aaiún, Yahdad Ettarroussi, medlem i AMDH i El Aaiún, Saleh Lebayhi, ordförande i Forum för skydd av västsahariska barn och Rachid Sghayar, medlem i Kom-

mittén mot tortyr i Dakhla.

Flera av dessa aktivister har suttit i årtal i marockanska hemliga fängelser. Ändå vågar de föra ut information om Marockos ockupation av Västsahara, rapportera om övergreppen mot civilbefolkningen och träffa utlänningar.

Fem andra västsaharier blev stoppade av marockansk polis veckan innan, när de i bil försökte ta sig via Mauretania till flyktinglägren i Algeriet. De fem blev fråntagna sina identitetshandlingar och andra dokument. Bland de fem fanns Mohammed Daddach, en människorättsaktivist som satt 20 år i marockanskt fängelse och som tilldelades det norska Raftopriset i Bergen 2004.

Samtidigt som de sju västsaharierna åtalas för "samarbete med fienden" organiserar FN:s flyktingkommissariat UNHCR veckolånga familjebesök mellan flyktinglägren och ockuperat område. Västsaharier flygs mellan de två områdena för att få träffa sina släktingar. Dessa besök har skett sedan 2004. Tusentals personer står

"För denna resa är nu de sju representanterna för olika människorättsorganisationer åtalade för "samarbete med fienden" och "hot mot nationens yttre säkerhet."

De sju västsaharierna arresterades när de landade på

i kö för att få delta.

Brahim Dahane, 44 år, har i många år förgäves försökt få människorättsorganisationen ASVDH (Saharawi Association of Victims of Grave Human Right Violations Committed by the Moroccan State), där han är ordförande, registrerad. Han tillhör den grupp västsaharier som tidigare varit "försvunna". 1987, strax innan en FN-delegation skulle besöka den ockuperade delen av Västsahara, greps han och hundratals unga motståndare till den marockanska ockupationen. I fyra år hölls han fången under vidriga förhållanden i ett hemligt fängelse utanför El Aaiún utan att hans anhöriga visste om han var vid liv. Han åtalades aldrig och ställdes aldrig inför rätta. Han har aldrig fått någon förklaring till varför han fördes bort.

Ali Salem Tamek, 36 år, har varit fängslad fem gånger tidigare 1992, 1996, 1997, 2002 och 2005. Han har varit berövad sitt pass i tolv år men gjorde under ett besök i Spanien 2005 en turné i Europa för att berätta om si-

Casablancas flygplats den 8 oktober.

tuationen i den ockuperade delen av Västsahara. I Spanien fick han läkarvård för skador efter hungerstrejker under fängelsetiderna. Han greps i augusti 2005 när han återvände till ockuperat område. Marockansk polis anklagade honom för att vara anstiftare till de fredliga protesterna i maj samma år. Polisen trakasserade hans familj och hotade att våldta hans fru. Hotet verkställdes senare. Ali Salem Tamek har varit en av Amnesty Internationals samvetsfångar.

Ahmed Nasiri har varit fängslad fem gånger. Han satt bland annat i det ökända Svarta fängelset i El Aaiún i ett och ett halvt år. Han tillhör den grupp av 400 ungdomar som 1988 skickades till Marocko för att ”marockaniseras”. Projektet misslyckades. Hösten 2008 drog de marockanska myndigheterna in hans lön.

Lena Thunberg

**Se uppdaterad information på
tidskriften Västsaharas hemsida
www.vastsahara.net**